

МОТИВАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Шановні Члени журі,

тема мого дослідницького проєкту – «Трансформація структурних сегментів весільного обряду Кіровоградщини в ХХ–ХХІ ст.»

«Нащо клад – коли у сім'ї лад», – кажуть у народі. У моїй родині з дитинства зверталася значна увага на національно-патріотичне виховання, особливо прививали любов до рідного краю моя бабуся і дідусь, в яких я часто залишався на літніх канікулах. Часто дід брав мене з собою на весілля в селі, і мені завжди цікаво було спостерігати за обрядово-мистецьким дійством. Навчаючись у школі, життя подарувало найкращу можливість випробувати свої сили – я став слухачем Кіровоградської Малої академії наук учнівської молоді. При виборі секції навіть не вагався, відразу зупинився на етнології.

Незабаром дізнався, що в нас на Кіровоградщині є цікавий етно-фольклористичний проєкт «Баба Єлька», який здійснює експедиції в різні райони області. Долучившись до проєкту, влітку відвідав декілька районів області, був вражений, наскільки цікаво дізнаватися і занотовувати те, що колись було; те, що колись стане історією і буде передане наступним поколінням. Саме влітку я визначився з напрямком свого наукового проєкту – весільна обрядовість. Як писав вище, з дідусем в дитинстві любив відвідувати весілля, і вирішив прослідкувати, що змінилося, а що залишилося в обряді.

Щодо «трансформації», чому саме на цей аспект дослідження вирішив звернути увагу в своїй роботі? На мене вплинули спільні експедиції з моїм науковим керівником. Якщо з проєктом «Баба Єлька» я дізнався, що таке експедиція, як правильно скласти «питальник», опрацювати польові матеріали, як треба спілкуватися з людьми похилого віку, щоб вони довірилися і не боялися розповісти цінну інформацію, заспівати пісню, показати, що в них є, то з Казаковою Оленою Сергіївною ми поставили чітку мету – знайти родзинку у весільних обрядах Кіровоградщини.

Кожна експедиція була неймовірно цікавою. Зворушливі спогади респондента, старовинні фото, багато цінних записів ми знайшли в рідному селі моїх наукових керівників – Вершино-Кам'янка; відвідали другий і третій день весілля в селі Підлісному; побували на реставрованому весіллі в селі Цвіткове, де навіть могли себе спробувати у ролі сватів, на жаль, важко передати всі емоції, які ми відчували під час експедицій. Польовий матеріал – неоціненна спадщина, яка лягла в основу нашого науково-дослідницького проєкту.

Аналіз зібраних польових матеріалів, наштовхнув нас на думку, що в ХХ–ХХІ столітті багато сегментів обряду на території Кіровоградщини під впливом соціальних умов зазнали змін. Українське весілля як етнокультурний феномен є складовою народної культури, який яскраво розкриває «Дух» нації. Саме під час весільної обрядовості передається етнокультурна інформація між поколіннями, таким чином забезпечується самобутність етносу.

Варто звернути увагу й на труднощі, під час експедицій було зібрано достатньо багато матеріалу, але ми намагалися обрати основне, щоб вкластися в обсяг нашого наукового-дослідницького проекту, при цьому вповні простежити за структурою весільного обряду, збереженням окремих традиційних сегментів в XX та XXI столітті на Кіровоградщині, проаналізувати локальні особливості весільного обряду в окремих районах області та в сучасному Кропивницькому.

На основі зібраних польових матеріалів створений ілюстрований збірник «Синкретизм традицій і новацій у весільному обряді Кіровоградщини (свідчення, сценарії, цінні записи)». Сподіваємося, що матеріали нашого дослідження будуть корисними при вивченні етнології, культурології, фольклору, історії нашого краю, а також знадобляться для написання сценаріїв весілля під час організації свята, створення блогу, за допомогою якого кожен зможе детально ознайомитися зі звичаями, традиціями, обрядами весілля Кіровоградщини.

З повагою

Ярослав Добрянський